

Podczas XIII posiedzenia Komitetu Monitorującego Programu Interreg Polska–Saksonia 2021–2027, które odbyło się w dniach 10–11 czerwca 2026 r., projekt „**Via Fabrilis 2.0 – włączenie Saksonii do szlaku dziedzictwa na pogranicznym trójstyku**” został zatwierdzony do dofinansowania i otrzymał prestiżowy status **projektu strategicznego**.

To kolejny etap rozwoju wyjątkowego transgranicznego szlaku turystycznego Via Fabrilis, który prowadzi przez miejsca związane z dawnymi rzemiosłami, tradycjami produkcyjnymi i dziedzictwem przemysłowym regionu. Dotychczas szlak łączył najcenniejsze obiekty i atrakcje położone w Polsce i Czechach. Dzięki nowemu projektowi jego mapa poszerzy się o kolejne lokalizacje w Saksonii, tworząc jeszcze bardziej spójną i atrakcyjną ofertę dla mieszkańców oraz turystów odwiedzających pogranicze.

Projekt realizowany będzie przez międzynarodowe partnerstwo, które tworzą:

- **Gmina Miejska Bolesławiec (Partner Wiodący) przy udziale Muzeum Ceramiki w Bolesławcu,**
- **Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze,**
- **Senckenberg Gesellschaft für Naturforschung,**
- **Schlesisches Museum zu Görlitz.**

Jednym z kluczowych przedsięwzięć będzie utworzenie w Bolesławcu głównego, wielofunkcyjnego ośrodka szlaku – **Laboratorium Via Fabrilis**. Nowoczesna przestrzeń stanie się centrum edukacji, interpretacji dziedzictwa oraz miejscem spotkań i działań promujących historię dawnych rzemiosł regionu. Projekt nie tylko wykorzystuje bogaty potencjał kulturowy i turystyczny pogranicza, ale także wzmacnia współpracę między partnerami z Polski i Niemiec, tworząc trwałe podstawy dla wspólnego rozwoju oraz promocji dziedzictwa ponad granicami.

Całkowity budżet projektu wynosi **4 641 929,42 euro**, z czego **3 644 019,00 euro** stanowi dofinansowanie ze środków Programu Interreg Polska–Saksonia 2021–2027.

Laboratorium Via Fabrilis w Bolesławcu

W Bolesławcu powstanie wyjątkowe miejsce, które połączy historię, nowoczesne technologie i turystykę przyszłości. W ramach projektu „Via Fabrilis 2.0 – włączenie Saksonii do szlaku dziedzictwa na pogranicznym trójstyku” zaplanowano utworzenie **Laboratorium Via Fabrilis** – głównego, wielofunkcyjnego ośrodka transgranicznego szlaku dziedzictwa.

Nowe centrum powstanie poprzez adaptację nieużytkowanego obecnie budynku magazynowego zlokalizowanego na zapleczu Muzeum Ceramiki w Bolesławcu. Obiekt zyska zupełnie nowe życie, stając się przestrzenią nowoczesnej edukacji, kultury i innowacji. Będzie pełnił funkcję centrum informacji i obsługi ruchu turystycznego, miejsca organizacji warsztatów oraz wydarzeń transgranicznych, a także zaplecza do prowadzenia digitalizacji zbiorów.

Największą atrakcją Laboratorium Via Fabrilis będzie multimedialna, immersyjna wystawa prezentująca historię dawnych rzemiosł i przemysłu regionu oraz ich ścisłe związki z lokalnymi bogactwami naturalnymi. Zwiedzający nie będą jedynie obserwatorami – staną się uczestnikami niezwykłej podróży przez dziedzictwo pogranicza.

Dzięki wykorzystaniu najnowocześniejszych technologii, takich jak projekcje 360 stopni, rzeczywistość wirtualna (VR), rzeczywistość rozszerzona (AR) oraz rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji (AI), odwiedzający zostaną dosłownie zanurzeni w opowieści o historii regionu. Wielkoformatowe obrazy, przestrzenny dźwięk, interaktywne instalacje oraz elementy angażujące zmysły słuchu, dotyku i wzroku stworzą unikalne, wielozmysłowe doświadczenie.

Projektory, ekrany immersyjne, systemy dźwięku sferycznego oraz urządzenia VR i AR sprawią, że granica między

zwiedzaniem a przeżywaniem historii praktycznie zniknie. Zwiedzający będą mogli aktywnie współtworzyć narrację, odkrywać kolejne wątki i doświadczać dziedzictwa regionu w sposób angażujący emocje i wyobraźnię.

Wystawa zostanie wzbogacona o interaktywne aplikacje, animacje, gry i quizy, które staną się częścią ścieżki zwiedzania oraz terenowej gry edukacyjnej. Do ich obsługi wykorzystywane będą nowoczesne bransoletki z technologią NFC, umożliwiające aktywowanie kolejnych zadań, odblokowywanie zagadek, uruchamianie wskazówek oraz zbieranie punktów za aktywność. Dzięki temu każdy uczestnik będzie mógł odkrywać historię regionu we własnym tempie, w atrakcyjnej i angażującej formie.

W ramach projektu przewidziano także wydanie dzienniczka szlaku. Zachęci on turystów do odwiedzania wszystkich zaprezentowanych atrakcji, uprawniając przy tym do uzyskania biletów zniżkowych w obiektach pozostałych Partnerów projektu.

W każdym z obiektów objętych projektem odwiedzający zapoznać się będą mogli z przebiegiem szlaku i jego atrakcjami. Służyć temu będą infokioski z multimedialną mapą i obszernymi informacjami o miejscach na szlaku oraz tradycyjne składane mapki drukowane z ich lokalizacjami. Rozbudowana zostanie również strona internetowa szlaku, która będzie udostępniała informacje o trasie i atrakcjach w jej obrębie w czterech wersjach językowych (PL+DE+CZ+ENG).

Laboratorium Via Fabrilis stanie się również miejscem spotkań mieszkańców, turystów, pasjonatów historii i kultury oraz partnerów z Polski, Niemiec i Czech. Organizowane tu wydarzenia transgraniczne będą sprzyjały wymianie doświadczeń, budowaniu relacji i wspólnemu odkrywaniu dziedzictwa pogranicza.

To inwestycja, która łączy tradycję z nowoczesnością, przeszłość z przyszłością i lokalne dziedzictwo z europejską współpracą. Bolesławiec zyska miejsce, które ma szansę stać się jednym z najbardziej innowacyjnych punktów na mapie turystyki kulturowej regionu.

Interreg

Współfinansowany przez
UNIJĘ EUROPEJSKĄ
Kofinansiert von
der EUROPÄISCHEN UNION

Polska – Sachsen